

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Nagy hasábolj poszt sorát 5 kr.
Nagyobb terjedelmű a többzori
hirdetéseket a kiadó szerinti a leg-
alacsonyabb ártól számítva a ki-
adó díj minden külön bejelölés-
től 30 kr.
„Nyitár”-ben megjelenő közle-
mény minden poszt sorát 20 kr.
Hirdetéseket felvevőnek a kiadó
hivatalában, KUTASI L. könyv-
nyomdájában, valamint ZICHNER
MAN H. könyv. irodájában is.
Név nélkül vagy börtönellenes
buktatók kéziratok nem vétel-
nek figyelembe.
Kéziratok vissza nem
adatok.

mert készítmények
születe ellen

Párisban.

hajat szépti és ápolja, a
megecsíti. a korpa kép-
akadályozza, annak ter-
moz és a legkisebb korig
rt.

Legjobb övszer a haj
összesítés és kihullása el-
a beteg haját új életre
ozdítja. Ajánlható azoknak,
kik egy üveg ára 1 frt.

mind hatással bír a hajtalai
sítására, mely a hajkorpa
szen kivétel teljesen szer-
a hajbőrre. Egy üveg ára

sa csodálatos!

megtartani és a kopasz-
elég a RAVIS-ANTE
benedicéssel vagy a RAVIS-
gyógyó olívmérsében részle-
tételen kielégítő tulajdon-
sággal rendelkezőknek

mindig friss és valódi mi-
hivatal megrendelhetők a

frágó rhosz, városláster
s kertekben király-ut. 12. sz.

erencesének jobbunkat!

1000 márká

előző esetben a legújabb ham-
rások, mely a magas kormán-
s bizottság által.

21 nyeres. a m. 10000
6 nyeres. a m. 5000
106 nyeres. a m. 3000
223 nyeres. a m. 2000
6 nyeres. a m. 15000
515 nyeres. a m. 1000
569 nyeres. a m. 500
6580 nyeres. a m. 145
oszesen
17,965 nyeres. a m. 200
150, 124, 100, 94, 67, 40,
20.

ekből az elő osztályban 4000
m. összesen. Az 1. osztály
0 márká s 2 ikban 60 000.
4 ikban 80 000. az 5 ikben
0 000. a 7-ikben azonban eset-
e 300 000. 00 000 sat. már-
k megállapítva — Ezen nagy-
pénz sorjatek legközelebbi

esek 6 m. vagy 3 0 krto. é
3 m. „ 1.75 krto. é
1 m. „ 90 krto. é
biztosok, a pénz beküldése,
az összeg utánszélé mellett
teljesítettnek, mindenki
ott eredeti sorjatek töltnek

ez a szükséges hivatalos
okmányok, melyekből egy a
az illető osztályokra, mint
azok is megállathatók és minden
szükség felhívás nélkül meg-
szási a stromot. Kivánatra a
megküldjük megtekintés vé-
gék vagynak nem tetszés ese-
szükségnek visszafizetése mel-
lonni.

en pontosan s az állam jót-
illet történeke.

mindig a szerencse kegyelme
aknek gyakran a legnagyobb
ki, többek között 250 000.
0. 40 000 stb. márkával.
olidabb alapokra tekintett val-
g mindenütt a legelőkelőbb
számítási s kérjük ennél fogva,
lehet teljes hessünk, a meg-
nél előbb, de mindenesetre
egyesen hozzáunk bekülden

NN és SIMON

üzlete Hamburgban.

közönetünket nyújtunk az
bi bizalomért, s midőn eme-
tevel a részvételre felhívnök,
fogunk, állandóan pontos és
látás által igen tisztelt érde-
ségét kérdelmelünk.

A feneblik.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 frt.—kr.
Fél évre 5 — —
Negyed évre 2 — —
Egyes szám 5 kr.
A lap szellemi részétillat mind-
den közlemény főcíjára, Vecsey
ház földszint, a szerkesztőségbe
bérmentre küldendő.
Előfizetheti helyben:
TELEGDI K. LAJOS és IG.
CSÁTHY KÁROLY könyv-
kereskedésében és a kiadóhiva-
talban KUTASI IMRE könyv-
nyomdájában s a postahivatalok
nálján.

Az adókezelés reformja.

A képviselőházban most van tárgya-
lás alatt az 1876-ik évből alkotott adó-
kezelési törvény több részletének módosi-
tása. Azon körülmény maga, hogy elvégre
a kormány is belátta a közadók kezelését
tárgyozó törvény módosításának szükségese-
ségét, legjobban bizonyítja, hogy e törvény
végrehajtása mennyi bajt s mennyi szeren-
csétlenséget okozott s hogy az ezen tör-
vény által teremtett adózási rendszer (a
kétszer foganatosított végrehajtás, — a
dupla adó-kivetések, — az a d o f e l-
ü g y e l ő mindenhatósága sat. sat.) csak-
ugyan tarthatatlan.

S itt ismét azzal a bajjal találko-
zunk, melyeket a kormányunk által elő-
terjesztett egyéb törvényjavaslatoknál ta-
pasztalunk, hogy tudniillik nem a rendszer
változik, hanem a törvény egészének érin-
tetlenül hagyott keretén belül csak e g y e s
r e s z l e t e k módosulnak. Ha a törzs be-
teg, az egyes végtagok bármennyire ápol-
tassanak is, a remélt kedvező állapot soha
nem következik be; innen van, hogy nem
sok reményt fűzünk az adókezelési törvény
módosításához sem, mert az eddig rossznak
bizonyult rendszer továbbra való fentartása
nem ejtett el.

Ha visszatekintünk a közelmultra, az
adókezelés körül felmerült visszaélések egész
sorozatával találkozunk. A sok esetben
tűrhetlen s így jogosult panaszok folytán
nyíltan tett kifakadások alkalmával, a tul-
oldalról mindig azon szemrehányással talál-
koztunk, hogy belőlünk az ellenzéki visz-
kegye szól; vagy a »párna húzó végre-
hajtók,« »a koldusbotra juttatott nép« sat.
mindmegannyi nagyhangú frázis, melyek
részünkről a közönség felizgatását, nem pe-
dig a helyzet változtatásának szükségét
célozták. A hivatalos oldalról jött ellen-
vetések azonban nem voltak képesek félre-
vezetni a népet, mert a nép érezte és érezi
a reá vetett terhek súlyát s a jogtalanságot,
mellyel érdekei folyton folyvást csorbítat-
tak, vagyona károsítottak, — s tudta,
mert közvetlen meggyőződéséből merített ta-
pasztalatból súlyosan érezte, hogy az egész
meztelenségükben föltart visszaélések nem
frázisok, hanem — fájdalom — a valóság-
nak nagyon is megfelelőek.

És hol szerzett magának a zaklatott
nép anyagi kárpótlást, erkölcsi elégtételt?
A törvény erről nem rendel-
kezett és nem is rendelkezik.
A feldult anyagi jólét megsemmisítette a
család boldogságát — emelte a vagyon ellen
irányzott gyűlöletet és támadásokat s a
törvény ridég holt betűihez alkalmazkodott
közégek remény nélkül hagyták a földön
futót.

Ez nem feladata egy államnak. Ily
rendszer a bukás, a tönk szélére juttatja
az országot, miután előzőleg azon elemet, mely
magát az államot alkotja: semmivé teszi.

Hiába fog intézkedni az új törvény,
hogy azon szigor, mely az adózók irányá-
ban alkalmaztatik, alkalmazandó a neta-
láni visszaélések tekintetében, az állami
végrehajtó közegek irányában is! Ez in-
tézkedésnek valódi eredménye nem lesz,
mert tapasztalatból tudjuk, hogy épen az
adó behajtásánál többnyire nemcsak a leg-
megbízhatóbb egyének alkalmaztatnak, de
olyanok is, kiknél sem szellemi képesség, sem
vagyonai helyzet nem nyújt kellő garanciát arra
nézve, hogy hivatásuk fontosságának tuda-
tában humanizmust gyakorolni, avagy tör-
vénytelten eljárásuk esetén legalább anyagi
kárpótlást nyújtan képesek lennének.

Miként is lehessen attól a szegény
földhöz ragadt tisztviselőt követelni azt,
a mit maga az állam — noha a fele-
lős ő maga volna — legtöbb esetben
megtenni elmulaszt?

Épen ezért rendszer-válto-
ztatást, nem pedig a törvény részleges
módosítását óhajtjuk Toremten az állam

adófizetésre ké p e s polgárokat, ne emelje
folyvást, ne emelje s ne szaporítsa a polgáro-
ra vetett adókat az ő furfangos talákonysá-
gával, ne tegye terheiknek egyrészt súlyát le-
roskasztova, másrészt behajtását gyűlöle-
tessé és így nem lesz szükség ama dráki
szigorra, mely a helyett, hogy anyagi jólé-
tét eredményezze, magának az államnak
belszervezetét zsbabaszja meg.

— Országgyűlés. A képviselőház szom-
baton kezdé el a k ö z a d ó k k e z e l é s é r-
ő l szóló javaslat tárgyalását — meglehetősen
csekély érdeklődés mellett, s az általános tár-
gyalás a kormánypart és a szélsőbal közötti
párbeszéd jellegével bír. Pártunk szónokai
általánosságban sem fogadják el a javaslatot s
azt ajánlják, hogy az adók kezelése a muni-
cipiumokra bízassék. A mérsekelt ellenzék
— a mint a „P. N.” írja — a részleteknél
tesz módosításokat. Miután H e g e d ű s Sándor
előadó a javaslat feletti vitát indokoló beszé-
dében meggyitotta, M a d a r á s z József szólt
fel, hangoztatva, hogy azon alapon, melyen a
javaslat készült, a bajokat orvosolni nem lehet.
Az adókezelést a törvényhatósági önkormány-
zatnak akarja átadni s ez irányban határozati
javaslatban kívánja a kormányt új javaslat be-
adására utasítani. Törökország célja: a gyö-
keres rendszerváltozás e téren. P r i l e s z k y
Táde hosszabb halogatott beszédben kelt a ja-
vaslat védelmére, változva egyuttal egyes vis-
zásságokat az adókezelés terén. Madarásznak
egyebek közt azt jegyzi meg, hogy a törvény-
hatóságok sem lennének képesek egymaguk
átvinni az adókezelést — adófelügyelőségek
nélkül, melyek ellen pedig Madarásznak sok
kifogása van. Prileszky főleg az illetékeknel a
bárcarendszer behozatalát ajánlja. Most a
szélsőbalról érted meg az érvek egész sorozata
F e r e n c z y, O r b á n Balázs, M o c s á r y
Lajos és Földes Gyula a javaslat ellen és
Madarász ellenindítvány mellett nyilatkoztak.
Orbán Balázs az adótitviselőkről helyesen
mondá, hogy a szívők helyén tintatartó van;
adórendszertünk „iszonyatos”-nak nevezi, mint
a mely Boszniaiban már 100 millióba kerülő
lázadásra adott okot. A javaslat nem reform,
csak a régi rossznak foltozása. Ferenczy után
S z a p á r y pénzügyminiszter szolt, ajánlja a
javaslatot és annak olyatén tárgyalását, hogy
a pénzügyi biráskodásról szóló javaslat is meg-
ez ülészkában tárgyalható legyen. Földes után
L á z á r Ádám kívánt még szólni, és pedig
hosszasan, de mert az idő előrehaladt, a tár-
gyalás itt félbeszakítottat. — A hétfői ülés
11 órakor kezdődik a Mailáthert tartandó re-
quiem miatt.

— Belföldi hírek. A z „Egyetértés”
pénteki száma heves támadást intézett Ver-
hovay Gyula ellen; ezuttal, a töle szenvedett
támadások daczára, először foglalkozik a „Füg-
gel.” — A c s á n g ó k. Marosvásárhelyről sür-
gönyzik, hogy Kovács polgármester táviratot
kapott a belügyminisztertől, ki arról értesíti,
hogy 19-én vagy 20-án száz csángó család in-
dul Bukovinából s Beszterczen keresztül Ma-
rosvásárhely felé veszi útját. — M a i l á t h
G y ö r g y fontosabb beszédeit a család tag-
jai összegyűjtik és egy vastos kötetben közre
fogják bocsátani.

— Külföldi hírek. A R a g o s a és G i-
o r d a n i ellen indított perben a törvényszék
a védők ellenvetései daczára elhatározta, hogy
osztrák tanuk hallgatassanak ki és az Ober-
dank kihallgatásáról fölvevő jegyzőkönyv föl-
vastassék. — B a d e n B a d e n b a érkezett
a német császárné mult éjél s
ma délután meglátogatta Erzsébet királynét,
ki a látogatást csakhamar viszonzotta. — A
f r a n c z i a k ű l d ű g y é r az orosz rokou-
szenvet kimutatandó 375.000 frankot kér a
körtársaságának a czári koronázásán való kép-
viselőre. — A z O r o s z o r s z á g b a n
ujjannan alakult kisbirtokosok (parasztság)
földhittelintezete kilenc fokintezetével, a czár
parancsára, ápril 22-én kezdte meg működését.
— A z o l a s z közbiztonsági szolgálatról szóló
törvény reformjára vonatkozó törvényjavaslat
már ki osztottat. A javaslat többek közt azt
tartalmazza, hogy egyének, kik utczákon, té-
reken és közhelyeken bombák és egyéb rob-
banó anyagok robbanását idézik elő, hat hóig
terjedő fogsággal büntetendők. — A z O b e r-
d a n k társai elleni tárgyalás vége az,
hogy a Giordani ellen emelt vád visszavona-
tot s Ragosa és Giordani fölmentettek. —
H á r m a s s z ö v e t s é g. Hírlik, hogy Né-
metország arra törekszik, hogy Törökországot
és Svédországot és más kisebb államokat a
hármasszövetséghez való csatlakozásra bírjon.

— Kossuth lajos levele Pécs városához.
Nagyságos Aidingér János, kir.
tanácsos, polgármester urnak,
Pécs. (M a g y a r o r s z á g). U n g h e r i a.

Nagyságos kir. tanácsos, pol-
gármester ur! Vettem becses értesíté-
sét, a melylyel tudtomra adni méltóztatott,
hogy sz. kir. Pécs városának közgyűlése „a
politikai pártok korlátain túl emelkedve,
születésem 80-ik évfordulója alkalmából emem
szíves megemlékezéssel s jó kívánataival meg-
tisztelni kegyeskedett. — Fogadja s adja át
— kérem — Pécs városa közönségének e ke-
gyességért őszinte köszönetemet Ha engem,
ki 35 év óta vagyok távol hazámtól a nemze-
dek, a melylyel személyesen nem érintkezhet-
tem s melyhez szerény nevem csak a multak-
nak szájhagyományaiiban suttog, ha azoknak
fiai, kik társaim voltak (mert kevesek kivete-
lével, az egész nemzet társam volt) magyar
hazánk történelme egyik lapjának betöltésé-
ben, jóindulatuknak kifejezésével hontalansá-
gomban pártkülönbség nélkül felkeresnek: ez
csak onnan eredhet, hogy azon korszak, mely-
lyel az én közéletem összeesik, azoknak egyike,
melyeknek emlékezténél minden magyar ke-
bel felmelegszik, mert minden magyar kebel-
ben él a vágyódás azon nemzeti kinsere, mely-
nek védelmében, melynek birtokáért azon kor-
szaknak hős nemzedéke oly dicsőségesen küz-
dött, oly magasztos hazafisággal véret ontotta.
— Az ut és eszközök megválasztásában lehet
eltérés, de a czélban nem lehet. ninc. — Ne-
kem úgy látszik, hogy a statistika a maga
megkérdelhetlen számaival, az élet a maga
nyomasztó tényeivel, a politikai számtan a
maga tanulságaival, a történelem a maga logi-
kájával s a létfontartás őstőne a maga tör-
vényeivel magukra vállaltak az apostolkodást
ott, hol az én gyöngye szavam elhangzott, mint
a pusztában kiáltó; de még ha ez nem így
volna is, nem volna helyén, a jó indulatot,
mely Pécs városából pártkülönbség nélkül fe-
lém száll, az ut és eszközök körül fenforgó
nézetkülönbségek vitatásával viszonzanom; an-
nál kevésbé volna helyén, minthogy nézeteim
igen határozottan ki voltak fejezve azon vá-
laszban, melyet Pécs városa választóitához ak-
kor intéztem, midőn engem országgyűlési kép-
viselőjükké megválasztottak, de bár a nézetek
később a többség helyesléseivel nem találkoztak,
még sem szolgáltak akadályul abban, hogy
engem, kitől tudva van, hogy elveimhez tánto-
rithatlanul ragaszkodom, Pécs városának köz-
önsége pártkülönbség nélkül szíves jóindula-
tának kifejezésével megtiszteljen. — De a há-
laérzetem kívül, melylyel a szíveséget tartoz-
nom, van más is, ami engem e nemes város
iránt kiváló tiszteletre buzdít, van, a mire
közünk nézetkülönbség nincs s a mi egykori
munkásságomnak a társadalmi téren oly mo-
zánatait juttatja eszembe, melyek legkedvesebb
emlékeim közé tartoznak; és ez, az adott te-
vékenység, a vállalkozási szellem, a haladás,
melyet Pécs városa az ipar és kereskedés te-
rén felmutat. — Magyarország közgazdasági
viszonyai a vállalkozási szellemnek legisleg-
gyöngében szólva — bizony nem kedvezők.
Még a létező állapot legtekélyebb pártosainak
táborából sem hallottam soha ennek védelmére
valami nagyobbat, valami meggyőzőbbet, mint
azt, hogy Magyarországon az ipar fejlődése a
feunálló viszonyok közt „s e m l e h e t t e n.”
Nagyon szomorú helyzet az, melynek védel-
mére csak ennyit lehet mondani, s hiában, két
oly merőben különböző gazdasági egészeknek,
a minő Magyarországot és az osztrák birodalom,
egy kalap alá egyesítésre olyan dolog, a mi,
lehetetlen, hogy rendkívülieg meg ne nehe-
zítse azon félnek anyagi előmenetelét, melynel
az ipar- és kereskedés nemzedékeken át mes-
terségesen hátrattartott, míg a másik félnel
mesterségesen ápolatott. De hát mikor az ujonc
panaszokodott, hogy kurta a kardja, az öreg
huszár azt tanácsolta: „told meg fiam egy
lépéssel!” — Pécs városában vannak, a kik
megértették, hogy ez a jó tanács ipar és ke-
reskedelem terén is talál. Megtoldották a kurta
kardot egy lépéssel. Munkával, értelemmel, ki-
tartással törtek előre a mostoha helyzet ne-
hézségei közt; iparvállalatokat hoztak létre,
melyek versenyképesek a külföldön is; pi-
accokat kerestek készítményeiknek s ha egy
ajtó bezárult előttük, másan zörgöttek, és lőn,
a mint az irás mondja, hogy zörgőknek meg-
nyitattik. — Nagyon vizsgálató jelenet ez,
erőre, életre mutat, pedig meg vagyón irva,
hogy az igazság istene nem holtaknak, hanem
élőknek Istene — „Dii laboribus omnia ven-
dunt.” — Haladjon is e derék város közö-
nsége értelemben, erősödjék nemzeti szellem-
ben, gyarapodjék anyagi tehetőségben: e té-
ren is minden lépés előre azon czél felé ve-
zet, mely iránti vonzalom adott hozzám párt-
különbség nélkül intézett iratukra őstönt:
ezen az uton a mellett, hogy erőt gyűjtenek a
haza rendeltetésének betöltéséhez, — tövi-
sek helyett, a mikből nekem oly sokat jutott,
rózsákat is szedhetnek, a jólét rózsáit, melye-
ket az ismeret terem s a kitartó munka csa-
ládjaik küszöbére hint. — Fogadja tisztelt
Polgármester ur halám ismételt nyilvánítását!

— Kelt Turinban, márczius 20 kán 1883. Ki-
rályi tanácsos Polgármester urnak aláztatos
szolgája Kossuth Lajos.

— A hármasszövetségről írja Anglia
legtekintélyesebb lapja, a „Times”, állítólag
biztos párisi forrásból, hogy a tárgyalások
Berlin, Bécs és Róma közt az 1882-ik év ju-
nius havában kezdődtek és hogy ezek
ugyanazon év november havában egy hármassz
jegyzéket hoztak létre. E jegyzékben a három
szerződő hatalom kölcsönösen biztosítja egy-
másnak területi épségét és minden támadás
ellen együttműködésre kötelez. Ezenkívül a
szerződés kölcsönösen garantirozza a tengeri
jogok fentartását a föntebb nevezett azonos
jegyzék tehát egy valódi defenzív jellegű szer-
ződést tartalmaz, területiális biztosítékokkal.
E tárgyalások a három hatalom között egy
időben folytak le s ezzel a Németországnak
későbbi beleegyezéséről szóló tudósítások val-
ótlanoknak bizonyulnak.

— A tiszántúli ref. egyh. kerület apr.
26-án s a következő napokon tartandó gyűlé-
sének tárgysorozata a következő: 1. Az egyházi
törvények alapján történt szervezkedésekről,
esperesek és gondnokok választásáról jelen-
tések. 2. Az egyházkerületi elnökségre és
tisztviselőkre adott szavazatok felbontása. A
főgondnoki hivatalra történt vagy törtéendő
szavazások tárgybani intézkedés. 3. Az egy-
házkerületi 6 világi és 6 egyházi tanácsbírák
választását tárgyzó szavazatok felbontása. 4.
Az egyházak osztályozása és a lelkeszek mi-
űsítése iránti javaslatok az egyházmegegyek.
5. Egyházmegegyei tanácsbírák számának meg-
határozása. — 6. Az egyetemes konvent
jegyzőkönyvében foglalt teendők. — 7. Az
országos közalap végrehajtó bizottságába
egy rendes és egy pótlás választása. — 8.
Főiskolai ügyek, különösen az üresedésben
levő 2 gymnasium és 1 jogi, valamint az 5-ik
theologiai tanszék ügyeiben intézkedés; főis-
kolai pénztárnok választás; Fráter Gedeon
alapítványra felvétel stb. 9. Közigazgatási, fel-
lebbezési felmerülő ügyek és perek, mely
utóbbiakban az egyházkerületi bíróság fog
ítélni. Folyó hó 2-án és 25-én a lelkeszképes-
ségi vizsgák tartatnak meg.

— A Füzesséry Verhovay ügy. Pénteken
a késő esti órákban Gyura szazados és Ná-
nassy főhadnagy mejelemték a Függetlenség
szerkesztőjében és Füzesséry Geza nevében
Verhovay Gyulától feltételek elégtételt kértek.
Erre Verhovay Gyula kijelentette, hogy ő fel-
tételés elégtételt nem ismer, ennek követke-
ztében segédeket nem vehetnek meg. Ezután
Füzesséry segédei kijelentették, hogy Verhovayt
feltétel nélkül provokálják, mire Verhovay megue-
vezte segédeit. Verhovay segédei, Bölönyi Jó-
zsef és Madarász Jenő orsz. képviselők, ma
deléltől felkeresték Gyura és Nánassy urakat,
mint Füzesséry segédeit s kijelentették, hogy
felük mindenkinek elégtételt, de Füzesséry
urral csak akkor fog lovagias párbajt vívni, ha
a legutóbb történtek után erre őt becsület-
bírószág fogja kvalifikálni. Füzesséry segédei
elfogadták a becsületbírószágot, mely Füzés-
séryre nézve kedvezően ítélt.

KARCOLTATOK.
(Tisza mint „biró.” Hol a botrány?)
Tisza Kálmán mint biró!
Ezt a hangzatos címet viseli a „Debr.
Ell.” tegnapelőtti vezérczikke azon alkalom-
ból, hogy Tisza Kálmán egy interpellációra
felelt.

Rossz címet tetszett választani!
„Tisza Kálmán mint mentő a
szükségben”, ez lett volna a helyes,
mert ebben az ügyben az a kormánypart-
nak volt szüksége i t e l e t r e, nem a füg-
getlenségének, a mely éppen azt sürgette, hogy
r ö g t ö n, az interpelláció napján s így
Tisza nélkül is határozzanak.

A becsületügyekben gentlemann-ember-
nek nem kell bíró.

Aztán hogy is tetszett csak irni? „Botrány
a függetlenségi párt kebelében!”
Nagyon is hangzatos cím alatt méltóztat-
nak közölni a függetlenségi kör ösmeretes
„Nyilatkozat”-át!

Ez az ügy két részből áll; abból a mit
Verhovay tett és abból, a mit e felett
ítélt a párt.

Ha a Verhovay részét illeti a botrány szó
— eo ipso nem tartozik a körre, mert Verhovay
nincs „a párt kebelében”, tulajdonképen nem
is tagja annak.

Ha a kör nyilatkozatát tetszik botrány-
nak deklarálni, akkor meg is iszonyu ellen-
mondásba keveredtek, mert hiszen a mit ez a
nyilatkozat czéloz, a párt tisztítását, a szélső-
ségek, személyeskedések megszüntetését sat.
— azt önk hangszólózták leggyarabban!
A botrány tehát nem a pártban, hanem
az önk malicziózus „kebelében” rejlik.
Gill Balázs.

„Alkotmányos titkok.”

(Lásd „Muzsiká” cz. rovatunkat.)
Az 1867-iki kiegyezés egyik alapeszméje az volt, hogy a magyar nemzet a pánszlávismus veszélye ellen biztosítsák. S meg kellett értnünk, hogy miniszterünk politikája a pánszlávismust addig nem ismert hatalomra juttatá. 1867-ben általános volt a nézet, hogy az Oroszország elleni védelem szempontjából a perszonális uniónál szorosabb kötelekekkel szükség csatlakoznunk Ausztriához. S ma látjuk, hogy miniszterünk az új alkotmányt orosz szövetségi politikára zsákmányolták ki. A magyar nemzet azt hitte, hogy az 1867-iki alap-törvény erejénél fogva érdekeinek megfelelő befolyást fog gyakorolhatni a kormányzat legfontosabb ágára, a külpolitikára, melynek mi-ként intézésétől nemzetünk és államok jövője függ. Ma pedig arról győződött meg, hogy alkotmányos miniszterei a külügyeket 1867-óta ép úgy de nobis sine nobis, sőt határo-zottan törvénytelenül, nemzeti akaratainknak ellenére vezették, mint a hajdani bécsi kor-mányok; a mi sorsunk korlátlan ura a nemzet és az országgyűlés háta mögött 67. óta is a titkos kabinetpolitika, ép úgy, mint a Metter-nichék idejében.

Csoda-e aztán, ha a legőszintűbb s leg-erősebb dekáparti politikuskok megrendül a törhetetlennek látszó ragaszkodás a jelenlegi államrendszerhez, s a közvélemény nyíltan hirdeti, hogy az így kijátszott közjog csak üres kerete az alkotmányosságának, mely sem-mivel se jobb a rideg abszolutizmusnál!

Ausztriában a szlovák nem rajongnak a 67-iki kiegyezésért s csak azért léptek rá a közjogi alapra, a miért Tisza Kálmán 1875-be-n el lépett megtegye, azért, hogy a kormányha-talmat végre kezékre kerithessék. Az osztrák-németeknek sem sok kell, hogy a perszonális unió állapontjára helyezkedjenek.

Az alapjaiban megrengtetett, a kezelés-ben meghamisított közjogi alkotmányt egy-előre nem fenyegeti semmi baj. Mig a béke tart: a 67-iki kiegyezés is tengődik, a hogy tud. Sőt ha a Tisza-kormány megveri az orosz: a magyar nemzet diadalmában talán oly kísérlet ellen is megelégednek tiltakozni, mely a delegációból reichsrathba vezet. De ha — mitől óvjón a magyarok iste-ne! — Oroszország aratna győzelmet az osztrák-magyar monarchián: e vereséget az 1867-iki kiegyezés egy napig sem elhetné tul. Ha az ellenség meghagyná, megdöntené azt a magyar nemzet, megdöntené magok az osztrák népek is s a koronának sem állana érdekében ragaszkodni oly rendszerhez, mely célját tévesztette.

A nemzeti vész pillanatában senki nem okoskoduk többé azon: mi volt oka a bukás-nak, a rendszer-e, vagy a rendszer emberei? Senki nem törődnek azon igazsággal, hogy a közjogi rendszer magában véve jó volt, de a kormányok rossz politikát folytattak annak keretében; mindenki felejtene, hogy a leg-tökéletesebb rendszer sem segít, s átokká vál-hatik a népekre, ha annak urai rossz poli-tikáikkal megrontják az alkotmányt. Hanem a leggyőzött népek boszút állának a rend-szeren s annak emberein egyezre.

Az 1867-iki kiegyezés vezérgondolata a pánszlávismus elleni védelmi biztosítás volt. Ha Oroszország leverne bennünket s a ki-egyezési korszak a pánszlávismus végleges győzelmével koronáztatnak meg: akkor nincs többé semmi értelme, semmi jogosultsága a közjogi monarchiának s földi hatalom a mai államrendszert meg nem mentheti. Im-perium his artibus retinetur, quibus initio partum est.

Mik lehetnek egy orosz diadalnak to-vábbi következményei; meennyiben szenvedne csonkulást területi épségünk? A lezajlott vi-harok, a megtörtént veszteségek nem oltánák-e ki a csalódott népek szívéből végkép azon hi-

tet, hogy e monarchia politikai hivatásának megfelelt? Mily alakuláson menne át Európa Kelete? E kérdésekkel nem akarok a kon-jekturák mezejére csapongani.

De a politikai számítás szerint föltétlen bizottsággal konstatálhatjuk, hogy az orosz diadal után végzetes erővel törének ránk ama következmények, melyek a muszka-szövetségi politika folytán már eddig is súlyosan érezhetők. Nem lennének azok új dolgok; csak tovább fejlődése a Habsburg monarchia drá-májának. Egyfelől Németország, másfelől a győzelmes északi kolosszus mind elnyomóbb súlylával nehezednének ránk. E két óriás ha-talom közepette nemzeti függetlenségünk utolsó nyomai is elenyésznének; nagyhatalmi állásunk tarthatatlan lenne. Az egykor hatalmas bi-rodalom, melyet V. Károly utódai a mohácsi vész után teremtettek, a muszka-vész után fel-olvasztásának előestéjére jutna s mindinkább kö-zelédnek azon retentő pillanatok, mikor a német és a szlav elem Ausztria-Magyarország romjain megkezdene gígái harcát a világalomért. S miután a világesemények ma villanyerővel haladnak s oly dolgokat érünk meg évtizedek alatt, melyek hajdan századok alatt mentek végbe: az orosz győzelem következményei nem sokáig váratnának magukra.

En nem megyek addig a következtetés-ben, a meddig Derby lord ment, midőn azt állítja, hogy Ausztria-Magyarország egy vesz-tett csatát nem élhet tul, s a legelső szerez-csétlen háboru után darabokra hull. De anyai bizonyos, hogy a mai Ausztria-Magyarország egy szerencsétlen háboru után megbukott s a mi helyébe jőne, annak a monarchiának kinos vergődés lenne az élete a lét és a nemlét kö-zött s a végfeloszlás veszélyének minden pil-lanatban ki lenne véve.

Azért jövő háborunk Oroszországgal a szó legkomolyabb értelmében életkérdés mo-narchiánkra és dinasztáinkra nézve egyaránt. Miután ezen életkérdéssel győzelme-sen meg nem küzdhetnek soha azon miniszterek, kik politikai hibáikkal mai helyzetünkbe stlyesz-tettek, sem azon pártok, melyek a hibás kor-mánypolitikát támogatták, miután a jelenlegi kormányzó hatalmának sem elég képességek, sem elég bátorságuk, sem elég erkölcsi erejük nem lehet arra, hogy jól végrehajtsák épen az ellenkezőjét mindannak, a mit eddig rosszul végeztek: a kibontakozás legelső feltétele a népeket az Oroszország elleni akcióra oly pártok vezérelete alatt egyesíteni, melyek a kor-mányzat hibáitól mentek, oly államfériaakra bizni a kormányhatalmat, kik az eddigi poli-tikai irányt ellenézték s annak véres követ-kezményeire előre figyelmeztettek.

Uj idők uj embereket, uj szellemet, uj politikát követelnek. S saj az új államoknak, hol nincs elég erő a politika e szigorú kívá-nalmának eleget tenni. A mikor nálunk az orosz-szövetség ideje lejárt s az Oroszország elleni állásfoglalás korszaka beköszöntött, tehát már 1879-ben, rögtön az elnevezés volt hivatva a kormányzásra, azon ellenézik, mely a muszka frigy s a hódítási politika ellen új meggyő-ződésének egész hevével harcolt, sikertelenül bár, de becsülettel.

Az ellenézeknek az utolsó emberig, az utolsó kísérletig meg kell tennie kötelességét. Ha nem küzdhet sikerrel az uralomért: küzd az ügyért.

S hadd jöjjen, a minek jönni kell. Bármí történiük is: a kötelességéhez s hazájához hű ellenézet nem vádolhatja se a nemzet, se a korona, se maga magát.

Miután a kormány és a monarchia nem készek, legyen kész az ellenézek minden eshe-tőségre; mert az ő ideje bizonynyal elérkezik, ha nem a háboru előtt, majd a háboruval, melyre nem soká kell várni. Előbb itt lesz, mint kellene.

Lehet, hogy Ausztria-Magyarország ve-zetői nem fogják nyíltan bevallani mindaddig,

mig egy nagy háboru el nem dönti, hogy az ellenézeknek volt igaza.

Akkor fogja a magyar nemzet megbosszulni az alkotmányos titkokat, hogy elete fölött ily politikával többé ne paczkázhasanak.

Ha szerencsésillagunk megőv bennünket az orosz uralomtól: akkor vissza fogjuk sze-rezni drága örökségünket, melyből a muszka-szövetségi állam férfiak kiforgattak bennün-keket, akkor visszazerezzük a a magyar nem-zet örendelkezési jogait és biztosan alapokra helyezzük Magyarország politikai önállását.

Helyi hírek.

*** A debreczeni-nánási vasut ügyében** azon terjesztett hír, mintha Bösözörményben, a vá-rosi bizottsági tagok körében — a vasuti vál-lalat tárgyában kötött szerződés ellen — ked-vezőtlen lenne a hangulat, nélkülöz minden alapot, mivel ez ügyben a bösözörményi bizott-sági tagok tüzetes tájékoztatást maguknak e d i g m e g n e m i s s z e r e z h e t t e k, mert az idevonatkozó iratok innen még át sem tetteket. Mi hiszünk, hogy ily kedvezőtlen hangulat az illetékes körökben nem is fog bekövetkezni, hanem a dolgok tüzetes isme-rete s a kellő információ megadása után Bös-özörmény városa belátandja az építendő vasu-tonalnak messze kiterjedő hasznos voltát.

*** Rendőrségünk**hez a magunk dolgában volna néhány szavunk. Szerény körülményeink-hez képest e g y k ö r m ö c z i a r a n y p á-lyadjait tűzünk ki azon rendőri közegek, a ki kimutatja, hogy van-e egy nagy városunk, a melyben a rendőrség nem áll érintkezésben a hírlapirodalommal s nem tudja, hogy a hírlapi közlemények képezik a modern rendőrség leg-főbb támaszát. E tekintetben Debreczen városa egyedül áll a maga meghatározatlanságában. Hát nem fontos a közönségre nézve azon go-nosztevők létezéséről tudomással birni, a kiktől őrizkednie kell? Nem szükséges figyelmeztet-nünk azon fogásokra, melyek a rendőrség elé kerülő esetekben nyilatkoznak? A valódi euró-pai színvonalon álló rendőrség tuhaladott ál-láspontnak tekint az elvenvetést, hogy a hírlapi közlések meghusitják a vizsgálatot. Hát vajon Spangát elfogták volna a pozsonyi rendőrk, ha az a publikum, mely a lapokból értesült a Spangát terhelő gyanuról, ennek személyleírásáról, tartózkodási helyéről sat. — nincs segítségére? A publikum fogta el és nem a rendőr, a ki csak a nyert figyelmeztetés után követte nyomról-nyomra. E sorok írójának Sz.-Fejérvárott szerkesztett lapja dűsgazdag rendőri rovatot közölt s a sz.-fejérvári rend-őrség, melynek szerencséje híres, egyszer sem bánta meg előzékenységét, csak a mi rendő-rségünk nem tartja szükségesnek ezen a publi-kum — mert nem is a lapok iránt való — figyelmeiséget, s így saját ügyességének si-kerreit is véka alá rejti. Kénytelenek vagyunk egy szolgát állítani a rendőrség elé a felek kikérdezésére, s a lap kihirdetők bizni meg a rendőri hírek gyűjtésével. A publikum bizonyára kezünkre fog járni, mert a rendőrséget a saj-tónak kötelessége ép úgy ellenőrizni, mint bármí más. Ha a rossz értesülési ferde hírek fog forgalomba hozni — tulajdonítsa azt a rendőrség maga-magának.

*** Rendkívüli előadás** tartatott színházunk-ban szombaton este a „Kornevillei haragok” előadása alatt Színhely a II. em. 3 számú páholy, az előadott színmű czime: „N e t ö r ö d j a p u b l i k u m m a l.” A szerepeket szintár-sulatunk két kedvelt, különösen igen fno-m műveltségű hölgy tagja s műkedvelők töltötték be, igen szép sikerrel; nagybő hangerő már nem is lehetne kifejezni, mint a hogy ók tették a publikum s a színpadon elfoglalt pályatársak mulattatására. Történt l e k e s é s i s: az igaz-gató és a rendőrség nem tudták, mikor kell megjeleni. Reméljük, hogy a ma, holnap s valószínűleg mindennap ismétlődő előadaskor e mulasztást pótolni fogják.

*** A debreczeni ref. egyház** legutóbbi közgyűléséről hozott tudósításunkhoz pótlólag föl kell említenünk helyreigazítások, hogy az egyházmegyei tanácsbírák helyett, — e g y h á z k e r t l e t i t a n á c s b í r á k h e l-lyezték, kiket az egyházkerület összes gyüle-kezetei választanak meg; a debreczeni egyház tehát csakis szavazatait adta az illető férfiakra, nem pedig megválasztotta azokat, mivel a választás eredménye majd a folyó hó 26-án kezdődő egyházkerületi közgyűlésen fog köz-hírré tétetni.

*** Köszönetnyilvánítás.** — A debreczeni „könyvnyomdások egyetene” Tóth István ur igen értékes könyvet adományozott, melyet fogadja adományozó az egylet nevében hálás köszönetemet. Debreczen, 1883. ápril hó 23. Kovács István, könyvtárnok.

*** Megjegyzések.** A „Debreczen” 78-dik számában közölt sakkalány megjegyzését helye-sen bekioldították: N. Erzsike, Scheppe Ilona, Margit, N. N. Adrienne, Kesze Erzsike, Bollandier Hugo (Budapest), M á g ó c s i B e l a (Székes-Fejérvár), N. N. Margit, Hitessy Lajos

*** Az országos vásár** is mulóban van, s most már általánosságban elmondhatunk annyit, a mit eleve jelezünk, hogy a vásár siker te-kintetében az eddigi leggyengébb országos vá-sároknál is rosszabb volt. Oka ennek részben abban is rejlik, hogy épen ez időszakra esett az izraelitáknak husvétü ünnepe, minél fogva a vidéki kereskedők közül sokan visszamaradtak s ezáltal a központi forgalom mindenesetre csökkent.

*** A debreczeni orvos-gyógyászati egy-let** mult szombaton délután tartotta a város-házánál rendes havi ülését, melyen a szokásos jelentések tudomásul vétele után folyó ügyek tárgyalattak, melyek közül felemlítjük, hogy az egylet a városi hatósághoz feliratot intézni határozott, melyben kérelmezi, hogy a helybeli kereskedésekben a gyógyszerek árulását tiltsa be. E határozat végrehajtására az egy-let bizottságot küldött ki.

*** Városunknál** a mult évi zárszámadások tárgyalása holnap veszi kezdetét.

*** A „Polgári kör”** folyó hó 29-én d. e. 9 órakor saját helyiségében tisztújító közgyű-lést tart, melyre a meghívók már szétkül-dettek.

*** Halálözás.** Helybeli postafőnök M a y e r Antal szomorú gyász érte; Budapesten lakó testvére a mult napokban elhunyt. A megbol-dogultnak holteste a fővárosból Kassára vite-tett, hol végítzettségétetle tegnap délután ment végbe. — L u g o s i J ó z s e f, váro-sunk régi, ismert ügyvéde az elmult éjél jobblétre szenderült. Nyugodjanak békével!

*** Tíz év után!** A Debreczenben tíz évvel ezelőtt végzett ref. hittanhanglók — mint mult számunkban említettük — találkozásra jöttek össze városunkban. Összesen tíz e-n-h-e-t-e-n voltak a pályatársak s a régi lés-zszámból csak négy hiányzott; kettő ezek közül levelben tudatta elmaradásának okát, e g y n e m a d o t t h i r t m a g a r ó l, e g y p e d i g — elhunyt. A megjelentek névsora a következő: G y ó r y E l e k, C s i k y L a j o s, T ó t h L a j o s, N a g y I m r e, D o m b i V i n c z e, F ü r e d y L a j o s, B é s z l e r I m r e (nejével), T i m á r I m r e, S a l l a y G á b o r. Két jelen voltak a szülői is megjelentek a megható ünneplésre. A találkozás tegnap délelőtt az istentisztelet után a nagyteremben volt; innen elindulva a helyben lakó pályatársakat látogattak sorra, kik közt C s i k y L a j o s t h e o l. tanárnál reg-gelivel megvendégeltették. Délután T ó t h L a j o s segéd lelkesenl gyultek egybe, hol a tíz év előtt kötött szerződés egyéb pontjait intézték el, a mely alkalommal a helybeli hittanszaki önképző kör részére jelentékeny összegű a l a p i t v á n y t t e t t e k. Elhatározták egyuttal, hogy a tíz év folyama alatt H.-Nánásan elhunyt egy pályatárs: Fa-

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

Az ital és a dohány.

Egy jeles angol író, Arthur Reade, legkö-zelebb Londonban és Manchesterben megjelenő könyvében, melyet a dohány és szeszes italok élvezetéről ír, összegyűjtve nyilvánosságra hozza több jeles férfiak, Paul Bert francia köz-oks. miniszternek, Gladstone angol kancellár-nak, Turgenyevnek, Taine-nek, D a r v i n n a k, Haeckel a híres természetűdónak, Trollope-nak stb. a dohány és alkoholtartalmu italok élvezetéről szóló véleményét.

Az angol író azon kérdésére hogy mi hatással van a dohány és a szeszes ital az agyvelőre, P a u l B e r t i g y f e l e l: „A do-hányról és az alkoholoról, valamint az egész-ség-re való hatásokról szóló véleményeim a követ-kező négy pontba foglalhatók egybe: 1. Szá-mos nép elérte a civilizációnak és a boldo-dulásnak magas fokát, a nélkül, hogy a dohán-yt vagy az alkoholt ismerte volna, tehát ezen substantiák sem nem szükségesek, sem nem hasznosak, sem az egyéneknek, sem a fajok-nak. 2. E szerekek tekintélyes mennyisége egyezre bevéve halált okozhat; lassu ada-gokban elkábit vagy lassan öl, tehát mérég, mely ellen jó lesz óvakodni. 3. Másrészt van-nak tekintélyes számú emberek, kik szeszes italokat isznak s dohányoznak egészségök és értelmük minden kára nélkül: nincs tehát semmi ok eltiltani ezen anyagok használatát, ha a beveendő adagokat szabályozzák. 4. A szeszes italoknak és dohánynak kis adagokban való használata sok embernek nagy megnyu-gtatást nyújt s teljesen ártalmatlan. A mi en-

gem illet, sohasem dohányozom, mert nem szeretem a dohányt; szeszes italokat nagyon ritkán iszom, de bort minden ebédre iszom, mert s z e r e t e m.”

Maxime du C a m p a dohányszás szoká-sát haszontalan és ostoba szokásnak tartja. Bort minden ebédre iszik meg pedig bordeaux-it. A szeszes italokat nagyon ártalmasnak tartja a májra, s némileg az agyvelőre is. Egy szóval mind a dohányszás, mind pedig a sze-szes italok élvezését károsnak tartja. J u l e s S i m o n h u s z é v ó t a tanulmányozza a mun-kásosztályt s figyelte meg azon hatást, melyet a szeszes italok élvezete gyakorol rá, de ha-tározott ítéletet nem mondhat e tekintetben. Azt hiszi, hogy a dohány mértékten élvezete bőditő. Egyik barátja, egy szenátor erről pa-naszkodott neki, hogy azért fog meghalni, mert sokat és tartósan dohányszott. G l a d s t o n e helyett fia Herbert felett Reade fölszólítására. Gladstone reggelire egy vagy két pohár köny-nyű portoi bort. Ez a mennyiség az ő véle-ménye szerint nagyon szükséges a nagy szel-lemi munka mellett. A dohányt Gladstone megveti, s minden szeszes italtól tartóztatja magát. — B a r h e l e m y S a i n t - H i l a i r a mind a dohányt, mind pedig a szeszes italokat ártalmasnak tartja, mert sok betegségnek az okai, m e g k i s m e n n y i s é g b e n élvezve is. Ő sohasem dohányszott, sem szeszes italokat nem ivott, de káros hatásukat nem egy ismerősen észlelte. A bortól is óvja az embereket, de csakis azért, mert ritkán le-het hamisítatlant kapni. Azt hiszi, hogy a mi éghajlatunk alatt, semmiféle izgatószerre nincs szükség. T a i n e, a nagy széptudós nem szólhat hozzá a kérdéshez, mert nem ta-nulmányozta. Részéről sohasem ivott szeszes

ital, a kávét legtöbbször becsüli. Dohányozni csak cigarettákat szokott, munkaközben, mi-kor ir valamit s nem tud tovább menni. Ekkor cigarettát sodorit magának, s mig azt elszívja, megtalálja az eszme folytatását. Író-ismerőseink három negyedrész dohányszik. Az angol hírlapírók pedig, mielőtt a cikk írásához kezdenének, egy üveg pezsgőt hajtának föl. T u r g e n y e v s e m n e m d o h á n y o z i k, s e m szeszes italokkal nem él; de ugy találja, hogy ez utóbbiak csekély mértékben élvezve a szer-vezet gyengeségeinek némely eseteiben igen jó hatással vannak.

M a r k T w a i n e amerikai humorista a szeszes italt nem szereti, de a dohánynak nagy barátja. Nyolcz éves korában kezdett cigarettázni, kezdetben 100-zat havonkint; husz éves korában 200-at, később 300-at, s még többet szitt el havonkint. Azt hiszi, hogy naponkint most is szí 10-et, kevesebbet semmi esetre sem. Mit szólna Twaine hozzá, ha meg-tudná, hogy Augier teljesen eltiltották a do-hányszástól, hogy megmentésük borzasztó szédü-léseitől!

Reade saját tapasztalataival zárja be ezen nyilatkozatokat, azzal t. i. hogy a hosszú életü hírneves emberek legnagyobb része nem dohányos, szeszes italt pedig egyáltalán nem iszik. Némileg tehát megfordítva áll, hogy t. i. a nem dohányosok tovább élnek.

Derek asszony.

A Berl. Tagbl. közzetette Stieber, nem-rég elhunyt berlini rendőrigazgató emlékiratait, melyekben, ugy látszik, sok koholmány is elő-fordult.

A német-francia háboru alkalmával Stieber is követte, mint a tábori rendőrség

főnöke, a főhadiszállást s följegyzett emlé-kiratban — egyet-mást Rheimsból is, a hol özv. Pommery champagnei gyárosnál volt szállva. Az özevgy most czafólo nyilatkozatot tesz közze a Voltaireben.

„Stieber megérkezése napján kapom fölé tüzette a porosz zászlót. Kijelentem, hogy ha nem vet e sértésnek véget, rögtön elhagynom a házat.”

„Az utca tele van katonákkal — mondá — nem távolíthatom előttük el a zászlót. „Adjon nekem engedélyt rá s megte-zem.” Megengedte s két munkásommal hamo-rsan el is távolítottam a zászlót. Elutazása napján guynosan kérdé tőlem, nincs-e valami megbízásom Párisban, mert nyolcz nap mulva ott lesz. — Válasz helyett e nyilatkozatot áll-ítottam ki:

„Oly bizon:os vagyok róla, hogy a poro-zok soha sem hatolnak be Párisba, hogy fel-hívom ottani raktáram főnökét, adjon e sorok előmutatójának annyit bort, a mennyit csak ki-ván, ha a porosz sereg behatol Párisba.”

Midőn Hohenlohe herczeg nálam volt szállva, egyik látogatója, Waldersee gr. csodákozását fejezte ki, hogy én s leányom nyugodtan a házban maradtunk. Azt válszolám, hogy eddig csak mtvél emberek voltak ná-lam, de ha másként lesz, majd rendre tanítom őket s elővettem a mindig magammal hordott revolvert. A herczeg hivatkozott arra, hogy a fegyverek viselése el van tiltva, Waldensee gróf azonban megjegyezte:

„Tartsa meg fegyverét, asszonyom, a po-rozok nem fegyverzik le a nőket, ók fegyver-zik le a poroszkot.”

S engedélyt is nyertem revolveremnek megtartására.

z e k a s
Megállap
vagyis l
közni fo
kötelezte
pályatár
jébe gyű
logh Fe
rok is m
vigan fo
Lajos seg
fenkőlt be
tett. Vidá
multság,
folyása: a
hú társak
sors viszo
kevesbitve
hűségese
szébb kor
drágább, l
* A
mányi ta
melyben e
Király ve
n a p j á
alkalom
is rendez
N a g y J
kének el
küldetett
kiváló sik
bizottság
ményre a
* A
városunk
Csernovitz
m a n a l e
sunkban i
mes fajú
azok az
s itt kere
mos itt le
tőlthessen
* Ha
a városba
hozta be
Legjobban
kítől négy
tiz forint fe
egy század
eltöltött
később tün
rendőrség
megkezdte
mény nélk
* A
a fiakkere
árszabályt.
tal intzke
tott árszab
gesztve le
* El
tőségű koc
utcai ház
ron a szilá
rott és za
azonban é
az udvar
csis a ló a
kényszer
a ház falá
letlenül ös
Dr. Zelizy
konstatálh
— M
a budapest
11 órai é
pestre sze
két ember
— A
csületbíró

